

گریه بی اختیار

مراثی و مناقب چهارده معصوم شیعیان در دیوان‌های شاعران
پارسی‌گوی شبه قاره‌ی پاکستان و هندوستان (سند) مانل تتوی، عظیم
تتوی و محسن تتوی

www.ketab.ir

نویسنده:

رقیه حیدری أرجلو

سرشناسه	:	حیدری ارجلو، رقیه، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور	:	گریه بی اختیار: مراثی و مناقب چهارده معصوم شیعیان در دیوان‌های شاعران پارسی‌گوی شبه قاره‌ی پاکستان و هندوستان (سند) مثل تتوی، عظیم تتوی و محسن تتوی/ نویسنده رقیه حیدری ارجلو.
مشخصات نشر	:	یاسوج: انتشارات رزبار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۷۰ ص؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
شابک	:	978-622-7933-10-9
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. [۱۶۹] - ۱۷۰.
عنوان دیگر	:	مراثی و مناقب چهارده معصوم شیعیان در دیوان‌های شاعران پارسی‌گوی شبه قاره‌ی پاکستان و هندوستان (سند) مثل تتوی، عظیم تتوی و محسن تتوی.
موضوع	:	شعر فارسی -- پاکستان -- سند -- قرن ۱۳ -- تاریخ و نقد PakistanPersian poetry -- History and criticism -- Sindh -- 19th century --
موضوع	:	مائل تتوی، میرغلام علی، ۱۲۵۱-۱۸۱۱ق.
موضوع	:	تتوی، محمدمحسن بن نورالدین، ۱۱۲۱ - ۱۱۶۳ق.
موضوع	:	تتوی، عظیم‌الدین محمد، ۱۱۶۲ - ۱۲۲۹ق.
موضوع	:	شعر فارسی -- پاکستان -- سند -- قرن ۱۳ PakistanPersian poetry -- Sindh -- 19th century --
رده بندی کنگره	:	۸۵/۹۲۳۰ PIR
رده بندی دیویی	:	۸۸۱/۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۷۰۵۷۷۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیبا

ناشر: انتشارات رزبار
شیراز، میدان ابوالکلام آزاد، کوچه ۱۵ ربانی، پلاک ۶، کد پستی ۷۱۴۶۶۶۳۷۵۷
یاسوج- ارم ۶، پلاک ۱۵- تلفن: ۰۹۱۷۳۰۴۰۴۵۱

گریه بی اختیار (مراثی و مناقب چهارده معصوم شیعیان در دیوان‌های شاعران پارسی‌گوی شبه قاره‌ی پاکستان و هندوستان (سند) مائل تتوی، عظیم تتوی و محسن تتوی)

رقیه حیدری ارجلو

نوبت و سال چاپ: اول ۱۴۰۰ / شمارگان: ۲۰۰ نسخه
تعداد صفحات: ۱۷۰ / شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۹۳۳-۱۰-۹
طراح جلد: ساناز حیدری ارجلو/ صفحه‌آرا: اطلس دهقانی
چاپ و صحافی: مهر / قیمت ۳۰۰۰۰ تومان
حق چاپ محفوظ است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	۹
فصل اول: کلیات	۱۱
۱-۱- مقدمه	۱۱
فصل دوم: زندگینامه	۱۵
۱-۲- زندگینامه مائل از تولد تا وفات	۱۵
۱-۱-۲- مقدمه‌ی مائل تتوی - دیوان مائل	۲۱
۲-۱-۲- دو دوره شعر و شاعری و سرایتندگی مائل تتوی	۲۳
۳-۱-۲- وفات مائل تتوی	۲۴
۴-۱-۲- ویژگی‌های اشعار و سروده‌های مائل	۲۴
۵-۱-۲- مرثی و سوگ سروده‌های مائل تتوی	۲۶
۶-۱-۲- مذهب مائل تتوی	۲۹
۲-۲- زندگینامه شاعر هندوستان محسن تتوی	۳۳
۱-۲-۲- سرگذشت خاندان محسن تتوی	۳۴
۲-۲-۲- سوانح زندگی محسن تتوی - دیوان محسن	۳۵
۲-۲-۳- محسن و قانع	۳۶
۲-۳- زندگینامه عظیم تتوی	۳۷
۱-۱۵-۲- بقیه‌ی شعر و شاعری عظیم تتوی	۳۹
۱-۱۶- قطعه‌ی تاریخ فتح بندگان عالی دام اقباله در مکان هالانی	۴۲
۱-۱۷- حاشیه	۴۸
۱-۱۸- استعدادهای و توانایی‌های وی در شعر و شاعری	۵۲
۱-۱۸-۱- قصاید و اشعار مدحیه و ستایش‌آمیز	۵۲

- ۱۹-۱- سلام‌ها و مرثیه‌ها..... ۵۵
- ۲۰-۱- رباعیات (چهار پاره‌ها) و قطعه‌ها..... ۵۸
- ۲۱-۱- قدردانی، تجلیل و گرامی داشت عظیم تتوی ۶۰
- ۲۱-۱- نقد و انتقاد از هنر عظیم و سخن‌سنجی سروده‌هایش ۶۲
- ۲۲-۱- مذهب عظیم ۶۴
- ۲۳-۱- نسخه‌های خطی ۶۴
- ۲-۳-۱- عظیم، شاعر تته و روزگار و دورانش ۶۵
- ۲-۳-۲- میرعظیم‌الدین (عظیم) ۶۵
- فصل سوم: تاثیر ادب فارسی در هند «پنجاب و کشمیر» و سند «حیدرآباد» و نگاهی اجمالی به مرثیه‌سرایی به ویژه در سند ۷۱**
- ۱-۳- نگاه گذرا درباره‌ی تاریخ سند ۷۱
- ۱-۱-۳- زبان و ادب فارسی لاهور (پنجاب)..... ۷۳
- ۲-۱-۳- زبان و ادبیات فارسی در سند..... ۷۴
- ۳-۱-۳- زبان و ادب فارسی در کشمیر..... ۷۵
- ۴-۱-۳- نقش تشیع در حیدرآباد ۷۶
- ۲-۳- نگاهی اجمالی به مرثیه‌سرایی به ویژه در سند..... ۷۷
- ۱-۲-۳- اشعار مرثیه محسن تتوی..... ۸۳
- ۲-۳-۳- اشعار مرثیه عظیم تتوی ۸۴
- ۳-۳-۳- اشعار مرثیه مائل تتوی ۸۹
- فصل چهارم: فصلی انتقادی درباره‌ی مناقب و مدح و مراثی این سه شاعر..... ۹۳**
- ۱-۴- مناقب در دیوان مائل تتوی ۹۳
- ۱-۱-۴- منقبت حضرت علی (ع)..... ۹۳
- ۲-۱-۴- منقبت پیامبر اکرم (ص)..... ۹۴
- ۲-۴- مناقب در دیوان محسن تتوی..... ۹۴
- ۱-۲-۴- منقبت علی مرتضی (ع)..... ۹۴
- ۲-۲-۴- هجو زاهد پلاس پوش و منقبت سیدالشهدا ۹۴

۹۵	۳-۲-۴- منقبت سیدالشهدا امام حسین (ع).....
۹۵	۴-۲-۴- منقبت امام مهدی صاحب‌الامر (عج).....
۹۵	۳-۴- مناقب در دیوان عظیم تتوی.....
۹۵	۴-۳-۱- منقبت امام حسین (ع).....
۹۷	۴-۳-۲- منقبت حضرت علی (ع).....
۹۷	۴-۳-۳- منقبت و نعت پیامبر اکرم (ص).....
۹۸	۴-۳-۴- منقبت خداوند عزوجل.....
۹۹	۴-۴- مدح در دیوان محسن تتوی.....
۹۹	۴-۴-۱- مدح پیامبر اکرم (ص).....
۹۹	۴-۴-۲- مدح میان نور محمد.....
۹۹	۴-۵- مدح در دیوان عظیم تتوی.....
۹۹	۴-۵-۱- مدح حضرت علی (ع).....
۱۰۰	۴-۵-۲- مدح حضرت علی (ع) و پیامبر اکرم (ص).....
۱۰۱	۴-۵-۳- مدح پیامبر اکرم (ص).....
۱۰۱	۴-۵-۴- مدح حضرت علی (ع).....
۱۰۱	۴-۵-۵- مدح پنج تن آل عبا.....
۱۰۲	۴-۶- مدح در دیوان مائل تتوی.....
۱۰۲	۴-۶-۱- مدح پیامبر (ص).....
۱۰۳	۴-۶-۲- مدح پیامبر (ص) و ائمه اطهار.....
۱۰۳	۴-۶-۳- مدح حضرت علی (ع).....
۱۰۴	۴-۶-۴- مدح اهل بیت.....
۱۰۵	۴-۶-۵- مدح دوازده امام.....
۱۰۵	۴-۷- فصلی انتقادی درباره‌ی مرثیه‌های این سه شاعر.....
۱۰۵	۴-۷-۱- مرثیه‌های دیوان مائل تتوی.....
۱۱۳	۴-۷-۲- مرثیه‌های دیوان محسن تتوی.....
۱۱۷	۴-۸- فصلی انتقادی.....
۱۱۷	۴-۸-۱- شعر انتقادی دیوان مائل تتوی.....

چکیده

شبه قاره‌ی هند و پاکستان به ویژه در پانصد سال اخیر یکی از مراکز ترویج زبان و ادب پارسی بود. در قرن‌های ۱۲ و ۱۳ ه. ق به دلیل ورود و تبلیغ شدید مذهب تشیع (اثنی عشری) به سرزمین سند پاکستان، عده‌ای از فرمانروایان و امیران خطه‌ی یاد شده مذهب جعفری را برگزیدند که از جمله‌ی ایشان می‌توان میر نصیر خان جعفری تالپور را نام برد. در دو قرن مذکور شاعران شیعه مذهب سندی که به پارسی شعر می‌گفتند، متأثر از شاعران نامداری، همچون محشم کاشانی دیوان‌های سرشار از قصیده‌ها، ترکیب‌بندها، ترجیع‌بندها و قطعه‌ها و دوبیتی‌ها در شرح فضایل چهارده معصوم به یادگار نهادند. شعر شاعران مذکور در گسترش مذهب جعفری در سرزمین پاکستان نقش بسیار مهمی ایفا نموده است. برجسته‌ترین آن شاعران نامدار سندی در موضوع مانحن فیه سه تن از اهالی شهر تته می‌باشند. ۱- مائل تتوی ۲- عظیم تتوی ۳- محسن تتوی، سه شاعر یاد شده از شهر تته‌ی سند پاکستان بودند. شهری که زمانی یکی از مراکز تبلیغ زبان و ادب فارسی و ترویج مذهب جعفری با استعانت از این زبان بود. هر یک از این سه شاعر، دیوانی از خود به یادگار گذاشته است. شامل غزلیات، قصاید، ترکیب‌بندها و ترجیع‌بندها و دیگر قوالب شعری. هر یک از منظومه‌های رثایی که ایشان در دو اوین خود به یادگار نهاده‌اند، بیانگر اعتقاد قلبی شاعران مذکور به پنج‌تن آل عبا و چهارده معصوم (صلوات الله علیهم اجمعین) و فصاحت و بلاغت ایشان در رثای آل محمد (ص) و آل علی (ع) در جامه‌ی زبان پارسی می‌باشد.